

BAJAI HIRLAP

Politikai lap.

Megjelen minden csütörtök és vasárnap reggel.
Előfizetések és hirdetések Kollár A. könyvkereskedésében
vételnek fál.

Felelős szerkesztő:
Nemes József dr.
Szerkesztő: Attlay.

Előfizetési árak:
Egész évre 10 kor., félévre 5 kor., negyedévre
2 kor. 50 fill. — Egyes szám ára 10 fillér.
Hirdetések jutányosan számíttatnak.

A miniszterelnöki sajtóiroda jelentése szerint a harc téren tegnap és mai nap folyamán eddig (d. e. 10 óra) semmi nevezetesebb esemény nem fordult elő.

Életbelépett a moratórium. A törvény intézkedései.

A magyar kir. miniszterium a háboru esetre szóló kivételes intézkedésekről alkotott 1912. évi 63. törvénycikk 16. paragrafusában nyert meghatalmazás alapján a következőket rendeli el.

1. §. Váltón, csekken, kereskedelmi utalványon, kereskedelmi ügyleten vagy bármely más magánjogi ügyleten vagy alapuló olyan kötelezettségek teljesítésére, amelyek az 1914. évi augusztus hónap első napja előtt keletkeztek és már lejártak, vagy 1914. év augusztus hónap 14-ik napjáig bezárólag járnak le tizennégy napi halasztás engedélyeztetik oly módon, hogy e halasztás idejét a lejáratától és ha a kötelezettség már 1914. évi augusztus hónap első napja előtt járt le 1914. évi augusztus hónap első napján kell számítani. E halasztás ideje alatt az első bekezdés alá eső váltót, csekket és kereskedelmi utalványt bemutatni és azokra nézve óvást felvételni nem lehet; az ennek ellenére történt bemutatás és óvásfelvétel hatályán olyan kötelezettség tekintetében amelyek után kikötés alapján vagy törvénynél fogva kamat jár, kamatot a halasztás idejére is lehet számítani.

2. §. Az első paragrafusban meghatározott idő az ott említett követelések tekintetben sem az elévülés idejében sem a jogok érvényesítésére megszabott más határidőbe nem számítható be. Az első paragrafusban meghatározott idő eltelté után tovább folyó elévülés tizennégy napnál rövidebb idő alatt nem fejeződik be.

3. §. 1. A jelen rendeletben engedélyezett halasztás nem terjed ki a betéti üzlettel foglalkozó intézeteknél betéti könyvre vagy folyószámlára elhelyezett betétekre kétszáz korona erejéig.

2. Lakás egyéb helyiség vagy ily dolog bérletéből eredő követelésekre, kivéve, ha a kötelezett fél katonai szolgálatot teljesít vagy a katonai szolgálá-

tot teljesítő egyénekkal egy tekintet alá esik.

3. Szolgálati szerződésekből eredő követelésekre ideértve a mezőgazdasági, ipari viszoyokból eredő követeléseket is.

4. Tartási ellátási és életjáradéki követelésekre amelyeket a miniszterium külön rendelettel jelöl meg.

4. §. Az igazságügyminiszter Horvát-Szlavonországokban a törvénykezés tekintetében a bánt fölhatalmazza, hogy az a rendelet végrehajtására szükséges részletes szabályokat rendelettel állapítsa meg és ezt a rendeletet a szükséghez képest kiegészítse és módosítsa.

5. §. E rendelet hatálya amennyiben a magyar szept. korona országainak egész területén hatályos törvényben szabályozott jogviszonyokra is kiterjed. A rendelet 1914. évi augusztus hónap 1. napján lép életbe. Kelt Budapesten, 1914. július hónap 31-én. Tisza István gróf s. k. magyar királyi miniszterelnök.

A félhivatalos budapesti tudósító a rendeletet a következő kommentérral kíséri. A moratorium elrendelésének szüksége önként folyik az általános mozgositás elrendeléséből célja a kormány ez intézkedésének az, hogy a pillanatnyi izgalomnak az ország egész közgazdasági szerkezetére való káros visszahatását megelőzze és a lehető leghatályosabb biztosítékokat teremtsen meg arra nézve, hogy a bonyodalmak lezajlása után hazánk közgazdasági viszonyai a lehető legrövidebb idő alatt ismét a rendes mederbe terelődjenek.

Tüntetés a háboru mellett.

A lelkes ifjuság demonstrációja.

Régen, nagyon régen nem látott jelenetekben volt része tegnap Baja esteli, sőt részben már éjjeli publikumának: a háboru mellett tüntetett az ifjuság. Öreg emberek emlékeznek még talán csak azokra az elmúlt időkre, mikor

mámoros tömegek egy híres történelmi melódia suggeráló ütemeire, zászlókkal és lobogó kendőkkel, levett kalapokkal valami ünneplés színezetű lelkesedéssel vonultak át utcákon, városokon, országokon, mikor vad és elszánt kiáltások hallatszottak. Ez a régi mult idő átváltozva, mintegy belé olvadva a más kor más viszonyai, mintha újra meg-elevenedett volna. Ugyanaz a lelkesedés, ugyanaz az önmagáról-megfelekedés, minden modern cinizmust, lebigdadt érzelmeket újraújító csodás jelenetek.

Pesten, más nagyobb városokban is, már néhány nap óta folynak a tüntetések és tegnap este hozzánk is mintha elérkezett volna annak bizonytalan megfoghatatlan valaminek szele, mely játékmódra tud tömegeket mozgatni, hol egy rövid gyenge szó a legellentétebb tettekre tudja ragadni az embereket.

A tüntetés szinte megfelfejtetlenül önmagától kezdődött a városháza előtt. Ott, találkozott, talán véletlenül és épen ez a csudálatos, néhány lelkes ifju és néhány rövid perc alatt már 50—60 főnyi csoport megkezdte a vonulását az utcákon a vasutállomás felé. Mindig többen és többen csatlakoztak hozzájuk, nemsokára három színű zászlót is kerítették valahonnan, ugyannyira, hogy visszajövet már imponáló számban éltették a háborut, a királyt, a monarchiát, a hadsereget és abugolták Szerbiát.

A templom előtt háromszor meghajtották a zászlót, majd a Sugovica-parton keresztül a Központi szálló kerthelyiségébe mentek, hol az ott tartózkodó tisztikart hatalmas óvációban részesítették, mire Benkő őrnagy néhány lelkes szóval megköszönte megható szeretetüket és hatalmas, szünni nem akaró éljenzés volt rá a válasz. Innen a színház majd pedig a kaszárnya elé vonult a már legalább félezerre növekedett tömeg. A kaszárnyák előtt a hatalmas ováció megismétlődött, ugyancsak megismétlődött az ováció Halász tábornok, Erdélyi polgármester helyettes és a Városháza előtt is. Utközben Koller kapitánnyal

találkozott a menet, kit vállukra emelve lelkesen éltették, mire ő szintén beszéddel válaszolt. Természetes, hogy ezek az epizódok mindjobban emelték az amugy is óriásian lelkes hangulatot, és lassankint sokkal több lett a »Le a szerbekkel« mint az éljen.

Ennek a hangulat-fordulásnak hatása alatt Joanovity Milán háza elé vonultak, azonban Joanovity rögtön a tüntetők megjelenése után a nyitott ablakból hazafias lelkesedéstől áthatott beszédet tartott és teljes szolidaritásának és honfitársai iránt érzett rokon érzésének adott kifejezést. Beszédét fülsiketítő éljenzéssel és hurrázással fogadták, majd a Szent-Istvántéren megegyeszer elénekeltek a Himnuszt, és csendben szétesztlottak.

Felhívás az itthonlevőkhöz.

Önkéntes tüzoltó, mentő és segélycsapat. — A tüzoltófőparancsnok akciója.

A megtorló háboru fegyverbe szállított ugyszólván minden fegyverfogható embert a mi városunkból is. Az igaz ügy tudatában bizova őszinte és hazafias lelkesedéssel ment mindenki ősz királyunk hívására a királygyilkosokat megbüntetni. A kötelesség elszóllította hazulról a tüzoltókat is, akik pedip nem nélkülözhetők. Az itthonmaradt fiataloknak hazafias kötelessége már most ezt a hiányt ugy pótolni, hogy tőle telhetőleg elvégi és vállalja azt a munkát amely eddig a hivatásos tüzoltóságra hárult.

Ez a cél lebegett Moder Géza dr. főparancsnok előtt, amikor föl hívást intézett az ifjúsághoz a tüzoltó testületbe való belépésre. Mindenki helytállható most, minden fiatalember értékesíthető, hogy az összes városi tüzoltók elmentek katonának. Moder dr. felhívásának már ezideig is megvolt a szép eredménye, amennyiben számos diák, fiatal iparos és kereskedő jelentkezett önkéntes tüzoltónak. Sajnos, a tegnapi tüzeset alkalmával máris alkalmuk volt fiatal tüzoltóinknak beigazolni azt, hogy megállják a helyüket. Mindazok egyébként akik még beakarnak a tüzoltó testületbe lépni jelentkezzenek Moder dr. főparancsnoknál.

A másik humánus, aktuális és föl emelő eszmét szintén Moder dr. pendítette meg. Az önkéntes tüzoltók táborozásával egyidőben mentő és segélycsapat szervezését is nyélbe szeretné ütni. Az itteni helyőrségi kórházak pa-

rancsnoka máris elvállalta, hogy a jelentkező ifjúságot kiképezi a mentői és segélynyújtás alapelemeiben, ugyhogy a mostani válságos időkben rövidesen nagy szolgálatot tehet a hazának mindenki, aki vállalkozik a nemes feladatra. Diák kereskedő és iparos ifjúságunk fogékony e nemes eszmék iránt, így reméljük, hogy e második akciónak is meg lesz a a kellő eredménye. A mentő és segélycsapatba való felvételre szintén Moder dr. városi tanácsnok tüzoltófőparancsnoknál lehet jelentkezni.

Segítsünk a bevonultak családtagjain.

A hadiállapot elszóllított hazulról rengeteg olyan embert, aki napi munkájával tartotta el nem egyszer többtagu családját. Ezeknek a bevonultaknak a családja most nyomorral küzd Rajtuk segíteni nemcsak az állam és a város, hanem a társadalom kötelességét is alkotja. E nemes cél megvalósítására Erdélyi Gyula polgármesterhelyettes tegnap délelőtt értekezletet hívott össze, amelyen több bizottsági tag és a sajtó képviselői jelentek meg.

Az értekezlet a segélyezési bizottság elnökévé Erdélyi Gyulát, előadójává Kocsis Péter drt. és pénztárnokává Reiser Antal drt. választotta meg. A bizottság elhatározta, hogy gyűjtőveket bocsát ki a testületek, intézetek stb. vezetőihez s a legmesszebbmenő humánus agitációt fejt ki a segélyreszorulók érdekében. Azt is elhatározták végül, hogy ha megfelelő pénzüsszeg gyűl hétfőig össze, aznap kezdik meg az első segélyosztást.

Reméljük, városunk hazafias és nemesszívü közönsége tőle telhetőleg azon lesz, hogy a bevonultak itthon maradt segélyezésre szoruló családjának nyomorán enyhítsen. Lapunk is elfogad adományt, amelyet itt nyugtatva, haladéktalanul a bizottság kezeihez juttatunk

A trónörökös pár Budapestre érkezik.

Japan Oroszország ellen.

Franciaországi zavarok.

Károly Ferenc József trónörökös és neje Zita főhercegasszony holnap vasárnap Budapestre érkeznek. A trónörökös pár eisősorban azért érkezik a fővárosba, hogy Öfelsége megbízásából a

király üdvözlét átadja a harcba induló csapatoknak, valamint Budapest székesfőváros közönségének, mely oly nagy lelkesedéssel fogadta a háboru híret. A trónörökös pár érkezése alkalmával budapesti hivatalos fogadtatás nem lesz. A trónörökös és neje vasárnap reggel 9 óra 35 perckor indulnak el Bécsből és délután 2 óra 35 perckor érkeznek meg a keleti pályaudvaron. A trónörökös pár a budai várban száll meg és néhány napig Budapesten fog tartózkodni. A főváros lakossága körében nagy örömet keltett a trónörökös pár érkezésének hire.

A miniszterelnökség sajtó osztályába Tokióból az a hir érkezett, hogy tegnap minisztertanács volt, amelyen Japan elhatározta, hogy Oroszország bonyoldalmait kihasználja a mandzsuriai kérdés felvetésére és megoldására.

Franciaország helyzetéről és belbékéről igen nyugtalanító hírek érkeznek: Jaurés híres szocialista képviselőt ma éjjel agyonlőtték.

HIREK.

— **Két katona hőstette.** Hivatalosan jelentik: Jelousek József és Schill János márschsönbergi határ vadászok a középső Drinánál átuszták a megáradt folyót és elpusztították az ellenséges területen levő szerb telefonvezetékeket. Ez a hőstett megérdemli, hogy véderőnk annaleszeiben feljegyezzük.

— **Általános mozgósítás.** A Budapesti Közlöny nem hivatalos részében Öfelsége által elrendelt általános mozgósítás magyarázatául a következőket mondja: Az általános mozgósításra az Oroszország részéről elrendelt mozgósítás szolgáltatott okot. Az Ő császári és Apostoli Királyi Felség által megparancsolt rendelkezés semmiféle néven nevezendő támadó célzatot nem foglal magában, hanem kizárólag ovatosságból foganosított intézkedésről van szó a Monarchia elengedhetetlen védelme céljából.

— **Kivételes rendelkezések.** A m. kir. belügyminiszter e hó 26 án kelt 5163/1914 sz. rendelete folytán a város polgármestere köztudomásra hozta a miniszteriumnak a háboru esetére szóló hivatalos rendelkezések tárgyában hozott 1912: LXIII. t. cikkben és egyéb törvényekben nyert felhatalmazás alapján kibocsátott kivételes rendelkezéseket. A város 20304. számú hatalmas plakát-hirdetményekben hozza a város tudomására. Minthogy e rendelkezések rendkívül fontos intézkedéseket tartalmaznak, föl hívjuk e helyütt is a város polgárságát, hogy e hirdetményeket különös figyelemmel olvassa át s annak utasításához tartsa magát.

— **Éjjeli bérkocsi szolgálat.** A rendőrfőkapitány elrendelte, hogy a főtéren esti 9 órától reggelig állandóan hat bérkocsi álljon a hatóság és a közönség rendelkezésére.

— **A hadi menetrend** a magyar államvasutakon életbe lépett tegnapelőtt. A baja—apatin—szondi vasuton ugy a személy mint a teherforgalom teljesen szünetel, míg a baja—zombor—ujvidéki a baja—szabadkai és a baja—bátaszék—dombovári vonalakon naponkint egy egy postavonat áll a közönség rendelkezésére. Ezek a vonatokon utasok azonban csupán hatósági igazolvánnyal utazhatnak. A teherforgalom mindenütt megszűnt. A hajókon a személy- és teherforgalom változatlan. A hajók menetében csak annyiban állott be változás, hogy a budapest—zimonyi hajók csupán Ujvidékig közlekednek.

— **Szerb hadiszökevények Baján.** Tegnap délelőtt két szabadkai rendőr nyolc szerb katonaszökevényt kísért be a városházára, hol Hechtl dr. kapitány hallgatta ki őket. A foglyokat Szabadkáról Baján keresztül valamelyik nagyobb dunántúli városba fogják szállítani. A szökevények azt mondják, hogy Szerbiában a nép valósággal forrong és egyáltalában nem akar háborút sőt ebbeli érzelmeinek többször tüntetés alakjában is kifejezést adott. A békés hangulatnak oka a nagy nyomor mely egész Szerbiában általános a földműveléssel foglalkozó nép között. Értesüléseink szerint Szabadkán még három waggon szerb katonafogoly van, köztük több magasrangú tiszt is, kiket az aradi várba foglyak szállítani.

— **Nagy tűz a mátéházi uton.** Tegnap délelőtt 10 óra tájban a mátéházi uton a vámházal szemben Majrovics és Lifkovics pusztáján ismeretlen okból kigyulladt az egyik szalmakazal és csakhamar lángokban állt a környékeli gazdá ott felhalmozott nagymennyiségű cséplésre szánt gabonája. A tüzről rögtön értesítették a bajai jelenleg nagyjából önkéntesekből álló tűzoltóságot, mely Moder dr. főparancsnok vezetésével néhány percen belül megjelent a helyszínen, hol rövid idő alatt sikerült a tüzet lokalizálni. A daktüzhajók is kitűnően megállták helyüket és derekasan segítettek az oltásnál.

Elegáns hálószoza berendezés és egy cserépkályha jutányos áron eladó. Matyas király-tér 3.
1939

S z i n h á z.

Szurdán

Inte Rezső jutalomjátéka a Tánlásszék X. került színre. A kitűnő vígjáték bajai premiéréjén sem tévesztette el hatását, a kis számban megjelent közönség sokat mulatott a darabon és lelkesen ünnepelte a jól játszó szereplőket. Csütörtökön ismét a Tánlásszék X-et adták. Pénteken pedig Verő Jankának, a kiváló művésznőnek jutalomjátékul a Timár Liza került előadásra, harmadszor.

A mindjobban csökkenő érdeklődés, a komoly viszonyok és a mozgósítás által legjobban színészeitől megfosztott társulat arra kényszerítette Nádassyt, hogy bezárja a nyári szinkör kapuit, melyhez annyi kedves meleg este emléke fűződik. A ma estére Peterdy Etus jutalomjátékul kitűzött Kis király is elmarad. A szezon összeszorgoló méltatására legközelebb még visszatérünk.

Főmunkatárs:
POLLERMAN ARTUR dr.

Az Alföldi Gazdasági Egyesület

„Széchenyi“

fünevelő és tanintézte. Budapest legegészségesebb és legszebb helyén a Dunaparton, a Parlament mellett. V. Személynök- és Markó- utca sark. Telefon 152—64.

Felvesz elemi-, közép- és felsőiskolai rendszeres magántanulókat. Az intézet tantervi egyéni oktatásban és nevelésben részesítik a növendékeket. Legmodernebb berendezés. Magántanulóknak és növendékeknek külön tanfolyam. Német, francia, angol társalgás. Zene, torna, sport. Prospektus. 1937

Legjobb ital



Az igazságos
Ize tiszta,
azonsava gyöngyöző,
könnyen emészthető,
az egész szervezetet
felfrissíti

Köszönetnyilvánítás.

Mindazon ismerő-ök és jóbarátok kik felejthetetlen édesatyánk illetve apósunk és nagyatyánk

Utry Ambrus

elhunyta alkalmával jóleső részvétükkel fájdalunkat enyhíteni igyekeztek, fogadják ezton is köszönetünket

Baja, 1914. július 31.

A gyászoló család.

Szálloda és pensio átvétel Abbáziában.

Van szerencsénk a n. é. közönség szives tudomására apni, hogy az Abbáziában lévő

SLATINA

szállodat és pensiót

f. évi július hó 22-én átvettük.

Minden igyekezetünk oda iránunk, hogy elegáns és kényelmes szobák, valamint a legjobb francia és magyar konyha mér-ékelt polgári árak mellett való fel szolgálásával, vendégeink teljes meglegedését kiérdeljük.

Számos látogatást kér.

Hafner Karoly

a »Hofbräu Lokay« volt főpincére

Kogler József

1949

a »Hofbräu Lokay« volt konyhafőnöke.

A Bajai Takarékpénztár Főtéri bérházában

bolthelyiség és lakás

kiadó.

Bővebb felvilágosítással szolgál

1917

a Bajai takarékpénztár.

Az új tulhevitett gőzzel működő lokomobilok



szabadalmazott R. W. vezérművel egészen 800 lóerő teljesítményig oly újabbkori erőgépek, melyek korlátlan alkalmazhatóságuk, nagy gazdaságosságuk, megbízhatóságuk és kezelésük egyszerűsége folytán világhírre tettek szert.

A Wolf féle lokomobilok szemben a motorokkal bármely olcsó fűtőanyaggal működésben tarthatók, és a fűtőanyag gőzzel vagy fűtőanyagokra való felhasználása esetén a tüzelőanyag egyáltalában elérhető legelőnyösebb kihasználását mutatják fel. Költségvetések és mérnöki tanácsok díjtalanul adtnak.

R. WOLF, Részvénytársaság, Magdeburg-Buckau

Budapesti Fiókielsoje: Budapesti V. Báthory utca 18. Telefon: 147—08.

Reggelizés előtt felpohár
SCHMIDTHAUER-féle
Használata valódi áldás gyomorbetegségeknél, székszorulásban szenvedőknek.

Igmándi keserűvíz

Az elrontottgyomrot 2—3 óra alatt teljesen rendezhető.

Kis üveg 40 f.
Nagy üveg 60 f.

Kapható helyben és környéken mindenyógyszertárban és jobb fűszerüzletben.

5812/1914. kapt. szám.

Hirdetmény.

Tudomásulvétel és kihirdetés végett közlöm a m. kir. kereskedelmi miniszter 88670. számú rendeletét az alábbiakban: A hadiféltalponra való tekintettel törvényben biztosított jogomál fogva a folyó évi augusztus 2. ára és 9. ére eső vasárnapokra s az ezen vasárnapokat követő hétfő napok reggeli óráira a munkaszünetet az 1891. évi XIII. t. c. hatálya alá tartozó mindennemű munkára, üzemre és elárúsításra nézve felfüggesztem. Kereskedelmiügyi m. kir. Miniszter.

Baja, 1914. évi augusztus hó 1. én.

Dr. Molnár Mihály s. k.
rendőrőfőkapitány.

20444/1914. kig. szám.

Hirdetmény.

Az 1912. évi LXIX. t. c. 17. § a alapján, a szállítási eszközök átengedésére vonatkozó felhívásnál szabványosnak tekintendő árakat a nagyméltóságú m. kir. Honvédelmi miniszter ur 1914. évi július hó 27. én kelt 103946/20/b 1914 sz. rendeletével a következőkben állapította meg:

1. egy kétfogatu négy vagy több üléses személyszállító fogatért 1950 K és pedig a

a járműért 550 K mindegyik lóért 600 K mindegyik szerszámért 100 K 2. egy kétfős lófogatu gazdasági szekérért 1700 K és pedig a járműért 300 K mindegyik lóért 600 K mindegyik szerszámért 100 K 3. egy egyfogatú kétkerektű keskeny nyomtávolságú lófogatú 820 K és pedig a járműért 120 K a lóért 600 K a szerszámért 100 K. Egy kétfogatú négykerektű keskeny nyomtávolságú lófogatú 1580 K és pedig a járműért 180 K mindegyik lóért 600 K mindegyik szerszámért 100 K Öszvérfogatu járműveknél minden öszvért 1000 K marhafogatu hámoslóért szerszám nélkül 1100 K.

Baja, 1914. évi július hó 29.

Polgármester helyett:
Erdélyi főjegyző.

20601/1914. kig. szám.

Hirdetmény.

Kormányuzitos ur Ömésítóságának folyó évi augusztus hó 1. én 51/kb. szám alatt kelt rendelete alapján közhírre teszem, hogy aki a háborus műveletekkel kapcsolatban bármely hamis vagy hamisnak látszó hirt hoz forgalomba, a közrend és nyugalom érdekében a kivételes törvények alapján meg fog büntettetni.

Baja, 1914. évi augusztus hó 1. én.

Polgármester helyett:
Erdélyi, főjegyző.**HOTEL DEÁK FERENC**

BUDAPEST, Aggteleki-utca 7.

Gőzfűtés és minden kényelemmel berendezve.

1931

5 perc a keleti pályaudvartól.

80 szoba és kávéház áll a t. vendégek rendelkezésére.

1 személyes szobák 3 koronától. 2 személyes szobák 5 kor. 20 fillér.

**ELSŐRANGU
CSENDES, POL-
GÁRI
SZÁLLODA**

Tulajdonos:

Pallai Miksa.

Könyv-, zenemű-, papir-, író-
és rajzszerkereskedés.
Könyvnyomda. Könyvkötészet.

KOLLÁR A. BAJA.

Elvállal minden könyvkötői és
könyvnyomdai munkát
jutányos áron gyors kivitelre.